

ת"פ 57429/11/14 - יעקב יוסף, עובדיה יוסף חברה לבנין והשקעות (90) בע"מ נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 57429-11-14 מדינת ישראל נ' יוסף ואח'

בפני כבוד השופטת גלית ציגלר

המבקשים:

1. יעקב יוסף

2. עובדיה יוסף חברה לבנין והשקעות (90) בע"מ

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

החלטה

בקשה לזיכוי הנאשמים מחמת שאין להשיב לאשמה

1. כתב האישום מייחס לנאשמים - חברה לעבודות בניה ומנהל העבודה באתר הבניה שלה - עבירה של גרימת חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין תשל"ז-1977, בעקבות אירוע מיום 14.8.11, בו נפל עובד מפגום שהיה מותקן באתר בניה של החברה, ברחוב ויצמן בנתניה.

2. בתום פרשת התביעה, טענו הנאשמים ש"אין להשיב לאשמה" (ולחילופין ביקשו לבטל את כתב האישום) ממספר נימוקים, ובהם שהמאשימה לא הוכיחה, ולו לכאורה, רשלנות מצד הנאשמים, שגורמי החקירה השמידו חומר ראיות חיוני, שהמאשימה פעלה בשיהוי רב בהגשת כתב האישום, ואף נקטה באכיפה בררנית כשבחרה שלא להעמיד לדין את קבלן הפיגום ואת מעסיקו של הנפגע.

עוד טענו הנאשמים, כי בחינת הגרסאות של עדי התביעה מעלה כי הן אינן אחידות ואינן מבססות אפשרות סבירה אחת, לפיה נפל הנפגע מהפיגום בשל הינתקות המעקה ממקומו עקב העדר פין אבטחה, כשמעדותם של חוקרי המשטרה הסתבר גם שהחקירה נוהלה ברשלנות, וצירופם של כל אלו מוליך למסקנה שאין תשתית ראייתית המבססת את אשמתם הלכאורית של הנאשמים ויש לזכותם.

3. המאשימה הגיבה לבקשה, וטענה כי הציגה די ראיות להוכחת כתב האישום, ובין היתר הפנתה לעדות הנפגע ולעדות יעקב פיקליס, המפקח החוקר מטעם משרד העבודה, וכן לחומר החקירה שהוצג, אשר כולל בין היתר, את הודעות הנאשם במשטרה. המאשימה הוסיפה שאין ממש בטענה שחקירת התאונה הייתה רשלנית, ומכל מקום, אין במחדל זה לבדו כדי להביא לזיכויים של הנאשמים, במיוחד כאשר יש די ראיות המוכיחות את האישום כנדרש, וכן טענה שלא היתה במקרה זה אכיפה בררנית - משום שאין משמעות לשאלה האם הנפגע הועסק על ידי קבלן משנה כזה או אחר, שכן הנאשם כמנהל העבודה באתר היה אחראי לבטיחות כל העובדים במקום - ומכל הנימוקים הללו ביקשה לדחות את הבקשה על

כל טעמיה.

4. ניתנה לנאשמים זכות תשובה, והם חזרו וחידדו את טענותיהם באשר לסתירות מהותיות המצויות בגירסאות העדים, לדלות הראיות לחקירה הרשלנית שנוהלה, ולהגשת כתב אישום אך כנגד הנאשמים, כשלטענתם כל אלו אינם יכולים להוליך להרשעה בפלילים.

5. יוער, כי בקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק מטעמים של שיהוי, וחוסר ראייתי, הועלתה על ידי הנאשמים מיד לאחר עדותו של עד התביעה הראשון, המפקח יעקב פיקליס, והיא נדחתה לאחר שנקבע כי השיהוי בהליך לא היה משמעותי ולא השפיע על הגנת הנאשמים, וכי הטענות ביחס לחוסר הראייתי מחייבות בחינה של מלוא התשתית הראייתית שבידי התביעה, ושאינן בעדות המומחה כדי לבסס מחדל חמור או התנהלות נפסדת במידה כזו המצדיקה ביטול כתב האישום (ראה החלטה מיום 12.9.16).

לאור האמור בהחלטה לעיל, לא מצאתי כי יש להידרש שוב לטענת השיהוי או לטענה בדבר השמדת ראיות הקשורות בחקירת האירוע על ידי המפקח פיקליס (בשלב זה של ההליך), אלא תבחן התשתית הראייתית הנוספת שהובאה, ויתר הטענות שהועלו ע"י הנאשמים.

6. במסגרת פרשת התביעה, ובנוסף למפקח פיקליס, העידו גם עדי תביעה נוספים: הנפגע- מעאויה פאתחי אלחאג' עבדאללה, אחיו של הנאשם - אורי יוסף, קבלנים שעבדו באתר הבניה - משה אסולין ויניב מלכה, וחוקרי המשטרה ששון לוי, עיאדאת פורסאן, פאדל עזמה ודורון ברזליאי.

כידוע, טענת אין להשיב לאשמה מצביעה על כך שהתביעה לא הצליחה להוכיח, אף לא לכאורה, את האשמה המיוחסת לנאשמים בכתב האישום. המשמעות המעשית היא כי אין בראיות התביעה - אפילו אם יינתן בהן אמון אבסולוטי ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי - כדי לבסס הרשעה בדיון.

ע"פ הפסיקה, בשלב זה בו הסתיימה פרשת התביעה, די בקיומה של מערכת ראיות ראשונית, בסיסית ואף דלה, להוכחת יסודות העבירה המיוחסת לנאשמים, על מנת להעביר אליהם את נטל הבאת הראיות, ואין צורך להדרש לשיקולי מהימנות או למשקלן של הראיות. עוד נקבע, כי אף אם נמצא שבפרשת התביעה קיימות ראיות מחלישות ואף סותרות את כלל הראיות, או ראיות הפועלות לטובת נאשם, אין בכך כדי לאבד את המשקל הלכאורי של הראיות המפלילות הנדרש בעת הזו.

(ראה: ספרו של יעקב קדמי "**על סדר הדין בפלילים**", חלק שני, כרך א', עמודים 1444 - 1455 (2009), והפסיקה המאוזכרת שם, לרבות ע"פ 28/49 חוסין סעיד זרקא נ' היועמ"ש, פ"ד (1) 504 (1950); ע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' רפאל כחלון ואח', פ"ד לב(1) 170-180 (1981)).

7. כאמור, כתב האישום מייחס לנאשמים עבירה על סעיף 341 הקובע:

עמוד 2

"**העושה מעשה שלא כדין, או נמנע מעשות מעשה שחובתו לעשותו, והמעשה או המחדל אינם מן המפורטים בסעיפים 338 עד 340, ונגרמה בהם חבלה לאדם, דינו - מאסר שנה**", ונוקב בפרטי הרשלנות המיוחסים לנאשמים בהמנעותם מלבצע את הפעולות הדרושות לצורך בדיקת תקינות הפיגום והפיקוח על העובדים באתר הבניה, עפ"י תקנות הבטיחות בעבודה (ראה סעיף 12 לכתב האיטום). מכאן, וע"פ הפסיקה כמבואר, יש לבחון האם אמנם אין בראיות שהוצגו - בהנחה שיינתן להן מלוא המשקל - כדי לבסס אפשרות להרשעה.

8. לאחר שבחנתי את הראיות לצורך השלב הנוכחי של ההליך, לא מצאתי שיש להיעתר לבקשה מהטעמים שיפורטו;

א. על פי דו"ח החקירה של המפקח מטעם משרד העבודה (והכלכלה), יעקב פיקליס, הוא הגיע למקום ההתרחשות ביום האירוע ומצא שהפיגום ממנו נפל הנפגע "**נראה במצב לקוי ובנוי בצורה שאינה מקיימת את תקנות הבטיחות בעבודה**", בשעה שהוא לא חוזק כלל בחיזוקים, לא נקשר למבנה כנדרש ולא הותקנו בו סולמות גישה ופינים המונעים את השתחררותם של אזני היד מהמקום (ראה סעיף 7.5.5 לדו"ח המפקח, ת/3).

המפקח נחקר על הדו"ח, התייחס לתקנות הבטיחות הרלוונטיות בעניין תקינות הפיגומים, לאחריות המוטלת על מנהל העבודה באתר לדאוג לבטיחות של כלל העובדים במקום, חזר על מסקנתו כי "**אנו רואים את פתיחת המעקה כגורם התאונה**", והוסיף שהעדר הדרכת העובדים במקום ביחס לבטיחות בעבודה תרמה להתרחשות התאונה (עמודים 13-16 ו-22).

בהקשר זה, ואף אם אניח כי נפלו כשלים באופן ניהול החקירה של המפקח או בדרך בה תיעד את החומר ששימש כבסיס לעריכת דו"ח החקירה, הרי שאין זה המקום לקבוע את משקלו של הדוח או את מהימנותו של המפקח, ובכל הקשור לממצאים ולמסקנות שפורטו על ידו הרי שבשלב הנוכחי הדו"ח זוכה למלוא המשקל הראייתי, ככזה שממצאיו לא נסתרו ויש בו לבסס באופן לכאורי את רשלנותם של הנאשמים בגרימת החבלה לנפגע.

ב. לדו"ח ולעדויות המפקח מצטרפת עדות הנפגע עצמו, אשר מסר שהנפילה ארעה לאחר שנשען על מעקה הפיגום "**שהיה רופף... לא היה כ"כ יציב**", ואז המעקה ניתק ממקומו והוא נפל מטה אל רצפת הבטון באתר (ראה עמודים 54, 62-63).

ג. הודעות הנאשם במשטרה המבססות את היותו מנהל העבודה במקום; כי ביום האירוע הנפגע נפל בתוך האתר אל רצפת הבטון; כי הוא לא הדריך את הנפגע בעניין עבודה בגובה; כי היה אחראי על בדיקת תקינות הפיגום, אולם לא תיעד את הבדיקה שערך לצורך כך - ואלה מחזקים את הבסיס הלכאורי לקיומה של רשלנות מצד הנאשמים בניהול האתר (ת/2, ת/10, ת/13).

ויותר מכך, הנאשם הודה בחקירתו כי הוא היה האחראי לבטיחות של כלל העובדים באתר, ומשכך אין

ממש בטענה בדבר אכיפה בררנית.

9. כשאלה הם פני הדברים, הרי שלצורך השלב הנוכחי של ההליך - ואף אם אניח כי קיימות סתירות ואי התאמות בגרסאות של עדים שונים, או שקיימים מחדלי חקירה כאלה ואחרים - עדיין נמצאה תשתית ראייתית המבססת באופן לכאורי את הרשלנות המיוחסת לנאשמים, אשר גרמה לפציעתו של הנפגע, ועל כן אין זה המקרה בו יש לקבוע שאין להשיב אשמה, ויהיה על הנאשמים להתכבד ולהשיב עליה כנדרש.

10. סוף דבר, הבקשה לזיכוי מחמת "אין להשיב לאשמה" - נדחית.

ניתנה היום, כ"א טבת תשע"ז, 19 ינואר 2017, בהעדר הצדדים

המזכירות תמציא ההחלטה בדואר.